

Handläggare
Madeleine Hagerth
Telefon: 08-508 21 051

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2017-09-21

Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022

- svar till kommunstyrelsen (KS 171-116/2017)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Anne-Marie Tingeborn
Stadsdelsdirektör

Elisabet Tullgren
Avdelningschef

Göran Sjödin
Verksamhetsområdeschef

Eva Frykler
Verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck till samtliga stadsdelsnämnder med flera för yttrande.

Programmet har en övergripande inriktning samt fem fokusområden med prioriterade frågor inom varje område. Vidare framgår att nämnderna i sina verksamhetsplaner ska precisera hur de arbetar med de fokusområden som redovisas i programmet samt att insatserna ska följas upp i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse, för att säkerställa lika rättigheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet. Förvaltningen vill särskilt lyfta fram behovet av utbildning så att verksamheterna inom staden har den kunskap som krävs för att nå den kvalitet som eftersträvas och för att säkerställa lika rättigheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022 till samtliga stadsdelsnämnder, samtliga facknämnder med flera för yttrande senast 25 september 2017.

I Stockholms stads budget för 2015 anges att ett hbtq-program ska tas fram och beslutas för staden.

Ärendet

Stadsledningskontorets förslag till program är ett styrdokument för stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska så långt som möjligt tillämpas i uppdrag som staden ger andra organisationer eller enskilda.

Programmet är indelat i följande delar;

- Introduktion
- Inledning
- Övergripande inriktning och fokusområden
- Genomförande och uppföljning
- Referenser
- Begreppsdefinitioner.

Inledning

Visionen om *Ett Stockholm för alla* innebär att alla har möjlighet att vara sig själva fullt ut i livets alla skeden.

Stadens verksamheter ska bedrivas så att den service och omsorg samt de tjänster som erbjuds stockholmarna är lika tillgängliga och av lika hög kvalitet för alla, oavsett könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning. Stockholms stad behöver öka kunskaperna inom verksamheterna och förstärka arbetet för att upprätthålla en hög kvalitet för alla.

Staden har också som arbetsgivare en betydande roll för att säkerställa en öppen och inkluderande arbetsmiljö för alla anställda och för att främja lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet oavsett könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning.

Hbtq är ett samlingsbegrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queera personer. Det är inte en homogen grupp men det som är gemensamt är att individen bryter mot heteronormen. Den förutsätter att alla är antingen kvinnor eller män, identifierar sig med det kön de tilldelades vid födseln och attraheras av det motsatta könet.

Programmets övergripande inriktning

I Stockholm har alla samma möjligheter och makt att forma samhället och sina egna liv utan att begränsas av exkluderande normer kopplat till kön, könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning.

Programmets fokusområden

Programmet har fem fokusområden med prioriterade frågor inom varje område. De fem fokusområdena är;

1. Våld, diskriminering och andra kränkningar mot hbtq-personer ska upphöra
2. Unga hbtq-personer ska ha lika rättigheter och möjligheter
3. Hbtq-personer ska ha likvärdigt stöd, omsorg och vård
4. Hbtq-personer ska ha likvärdig tillgång till kultur, idrott och fritid
5. Staden ska samverka med civila samhället för hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter

Genomförande och uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att genomföra introducerande utbildningsinsatser för förtroendevalda, förvaltningsledningar och nyckelpersoner.

Nämnderna ansvarar för genomförande av programmet och att det finns god kompetens i organisationen för att inkludera ett hbtq-perspektiv i verksamheten. Det är särskilt viktigt att relevant kunskap finns hos medarbetare som möter barn och unga.

Kommunstyrelsen har tagit fram en diplomutbildning som ska användas för att stärka verksamheters kompetens inom området.

I verksamhetsplanen ska nämnderna precisera hur de arbetar med de fokusområden som redovisas i programmet. I tertiärrapporter och verksamhetsberättelse följs insatserna upp för att säkerställa lika rättigheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområde barn, ungdom och vuxna i samråd med verksamhetsområde äldre och funktionsnedsatta samt avdelningen för HR och extern service. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 14 september 2017.

Programmet syftar till att utveckla kvaliteten i stadens verksamheter för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Förvaltningen gör därmed bedömningen att ärendet bidrar till ökad jämlikhet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i förslaget till Program för lika rättigheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022.

Det är ett långsiktigt program som efter fem år kan utvärderas utifrån ny forskning och samhällsutveckling. Programmet ger dessutom utrymme för varje nämnd att planera sina egna aktiviteter utifrån varje nämnds uppdrag.

Förvaltningen menar att stadens statistik alltid bör redovisas könsuppdelad och, där det är möjligt, även med ett tredje alternativ utöver de juridiska könen. Det tredje alternativet (begreppet) bör fastställas centralt i staden för att öka likställigheten.

Förvaltningen vill särskilt lyfta fram behovet av utbildning så att verksamheterna inom staden har den kunskap som krävs för att nå den kvalitet som eftersträvas och för att säkerställa lika rättigheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Det är positivt med de stadsövergripande utbildningsinsatserna i form av introduktionsutbildning och diplomeringsutbildning.

Det är även positivt att den nya personalpolicyn som staden tagit fram under innevarande år, och som nu görs känd, tar upp frågor avseende lika rättigheter och möjligheter på jobbet. Staden utarbetar nu också mer stödmaterial för chefer och medarbetare avseende lika rättigheter och möjligheter. Förvaltningen vill i detta sammanhang även betona att förvaltningens värdegrund tar fasta på de viktiga bemötandefrågorna. Förvaltningen vill även lyfta betydelsen av att fortsätta arbeta med att utveckla verksamheternas mål, uppdaterade rutiner, lathundar och checklistor i arbetet med att öka jämlikheten.

Förvaltningen föreslår därmed att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

- Remissen